

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Важливою характеристикою інтелектуального потенціалу суспільства є наявність науково-інформаційних зв'язків, що виникають між окремими його носіями, творчими колективами, управлінським апаратом наукових установ, вищих навчальних закладів, інженерних центрів і т.д. з приводу повного використання і здібностей до накопичення і передачі знань. У цьому сенсі можна сказати, що Угода про асоціацію між Україною та Європейським союзом є потужним фактором розвитку інтелектуального потенціалу українського суспільства через створення можливостей для інтелектуальної мобільності, розширення сфери наукового пошуку і можливості використання його результатів.

Інтелектуальний потенціал – інтегральна характеристика суспільства, яка розкриває силу знання, кількості і якості знання, спрямованості та результативності знання, ступінь усвідомленості соціальних дій і поведінки. У поєднанні з уміннями, здібностями і моральними цінностями поняття інтелектуального потенціалу містить не тільки формулювання дійсного або минулого, але і оцінку з точки зору бажаного – належного. Носіями інтелектуального потенціалу є індивіди, які професійно займаються розумовою працею, інтелектуальною діяльністю; ядро інтелектуального потенціалу становить інтелектуальна еліта.

Інтелектуальний потенціал тієї чи іншої країни багато в чому залежить від інтенсивності зв'язків вчених даної країни зі світовою науковою громадськістю.

Напевно, з усіх верств населення України найбільший поступ та вигоду від європейської інтеграції України відчують освітяни – у 2015 – 2017 роках активізується впровадження програм ЄС, зокрема тих, які істотно впливають на стан інтелектуального потенціалу: програми Erasmus+ з академічних обмінів та програми наукових досліджень HORIZON 2020, у якій беруть участь провідні українські університети.

Еразмус+ – це програма ЄС в сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту на період 2014 – 2020[3]. Технології змінюють спосіб функціонування суспільства, і є необхідність забезпечити їх максимально ефективно використання. Підприємствам ЄС необхідно стати більш конкурентоспроможними за рахунок молодих талантів та інновацій. Освіта і робота з молоддю є ключем для просування спільних

європейських цінностей, прискорення соціальної інтеграції, підвищення міжкультурного взаєморозуміння і почуття приналежності до спільноти, а також для запобігання насильницької радикалізації. Навчальні компоненти програми спрямовані на вдосконалення навичок і компетентності молодих людей, розвиток їх інтелектуального потенціалу. Програма Еразмус+ призначена для підтримки зусиль країн-членів програми ефективно використовувати потенціал талановитих людей з Європи і соціальний капітал, підтверджуючи принцип навчання впродовж життя шляхом поєднання підтримки та формального, інформального і неформального навчання в системі освіти, професійної підготовки та розвитку молоді [1].

Програма Еразмус+ спрямована на забезпечення досягнення: цілей Стратегії «Європа 2020», в тому числі цілей пункту про освіту [2]; цілі Стратегічної рамки Європейського співробітництва в сфері освіти та навчання (Education and Training 2020), включаючи відповідні показники; сталого розвитку країн-партнерів у сфері вищої освіти тощо.

Для України як країни-партнера Програми Еразмус+ відкриті можливості на організацію та участь в проектах з навчальної (академічної) мобільності з країнами-членами Програми Еразмус+ за напрямом KA1: Навчальна (академічна) мобільність, що включає кредитну та ступеневу мобільність [2].

Реформи у сфері освіти і науки мали створити високопродуктивне інтелектуальне відкрите середовище. Проте за умов низького рівня оплати інтелектуальної праці та відсутності фінансування наукових досліджень наслідком освітньої мобільності може стати подальший «витік інтелекту» з України.

Будемо сподіватися, що зміни соціально-політичної ситуації в Україні, її прагнення відповідати європейським стандартам у всіх сферах функціонування соціуму забезпечать сталий розвиток інтелектуального потенціалу українського суспільства.

Список використаних джерел

1. ЕРАЗМУС+ Керівництво до програми : Режим доступу: http://erasmusplus.org.ua/images/phocadownload/documentation/ErasmusProgrammeGuide_2017_UA.pdf
2. Порядок реалізації права на академічну мобільність (ступеневу і кредитну): Постанова Кабінету Міністрів України № 579 від 12 серпня 2015 р. : Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248409199>
3. Регламент (ЄС) No 1288/2013 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2013 року про встановлення «Erasmus+» : програма Союзу для освіти, підготовки, молоді та спорту (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:EN:PDF>)